

از سری کتاب‌های چند منظوره (آموزش) نوبل

زبان فارسی (۳)

شاخه‌ی نظری باستان‌شناسی رشتی ادبیات و علوم انسانی

✍️ تدریس کامل برای آمادگی شرکت در آزمون‌های تشریحی و تستی

✍️ همراه با فصل آزمون تستی گنگورهای مختلف و تالیفی

(منطبق با آخرین تغییرات کتاب درسی)

مدیر گروه ادبیات نوبل :

اسماعیل مومندزاده

هیأت علمی و ویراستاری نوبل :

اسماعیل مومندزاده - بهیاد صدیق‌پور - مرتضی قشمی

گروه مؤلفان نوبل :

ابراهیم رضایی مقدم - مرتضی قشمی - بهیاد صدیق‌پور - مرتضی کلاشلو

شکراالله صفوی - سعید بهابادی نژاد - بهزاد ذاکری - اسماعیل مومندزاده

عنوان و نام پدیدآورنده:	زبان فارسی (۳) (مشترک رشته‌های ریاضی و تجربی): تدریس کامل - حل تمرین کتاب درسی... / گروه مؤلفین نوبل اسماعیل محمّدزاده... [و دیگران]؛ مدیر گروه ادبیات اسماعیل محمّدزاده؛ هیأت علمی و ویراستاری نوبل مرتضی قشمری... [و دیگران].
مشخصات نشر:	تهران: ایران باستان ۱۳۹۰.
فروست:	سری کتابهای چند منظوره (آموزش) نوبل
وضعیت فهرست‌نویسی:	فبیا
یادداشت:	هیأت علمی و ویراستاری نوبل مرتضی قشمری، شکراله صفوی، سعید بهابادی‌نژاد، اسماعیل محمّدزاده
یادداشت:	گروه مؤلفین نوبل: اسماعیل محمّدزاده، سعید بهابادی‌نژاد، مرتضی قشمری، شکراله صفوی
یادداشت:	چاپ قبلی: ایران باستان، ۱۳۸۹ (ص)
موضوع:	فارسی - راهنمای آموزشی (متوسطه)
شناسه افزوده:	محمّدزاده، اسماعیل، ۱۳۴۷
رده‌بندی دیویی:	۴۱۰.۷۶
مشخصات ظاهری:	۲۸۴ ص: جدول؛ ۲۹×۲۲ سم
شابک:	978-600-5710-33-5
شناسه افزوده:	فارسی - آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه)
شناسه افزوده:	موضوع: شناسه افزوده: قشمری، مرتضی، ۱۳۴۲
رده‌بندی دیویی:	محمّدزاده، اسماعیل، ۱۳۴۷
شماره کتابشناسی ملی:	۲۴۴۱۵۰۳

ISBN: 978-600-5710-33-5

شابک: ۵-۳۳-۵۷۱۰-۶۰۰-۹۷۸

عنوان:	زبان فارسی (۳) چند منظوره
ناشر:	انتشارات ایران باستان
مدیر مسئول:	سعید قاسمی
مؤلف:	گروه مؤلفین نوبل
شمارگان:	۲۰۰۰ جلد
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۰
حروفچینی:	واحد حروفچینی نوبل
چاپ متن:	دانش پژوه - گوهر اندیشه
چاپ جلد:	چاپ عامری
صحافی:	دانشور - ثامن - امیر
قیمت:	۸۶۰۰ تومان

آدرس: تهران - میدان انقلاب - ابتدای خیابان آزادی - نرسیده به جمالزاده شمالی - کوچه‌ی قائم مقام - پلاک ۲ - طبقه‌ی سوم
مرکز پخش: ۸-۶۶۹۰۳۱۶۵ تلفکس: ۶۶۴۳۵۶۴۱ صندوق پستی: ۱۳۱۴۵-۸۵۷

پایگاه اینترنتی انتشارات ایران باستان: www.nobelbooks.ir

کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات ایران باستان محفوظ است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر را به هر صورتی از فتوکپی، چاپ کتاب و جزوه و... ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده‌ی ۲ قانون حمایت از ناشرین، تعصب پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

مقدمه‌ی مؤلفان

هر زبان و زبان فارسی استاد و اش آسان است و سودمند و پربار آشنائش دشوار و شقت بار و شاید کم‌بار. به تبع این دشواری شناخت، آموزش، بخش‌های شناخته‌شده‌ی زبان و دشوارتر. و تالیف کتاب آموزشی در این موضوع شقت‌بارتر. به خصوص تالیف کتاب دستور زبانی که استادانی را در این فن نمی‌توان جست که دیدگاهی یکسان داشته باشند حتی پنج استاد. وقتی این واقعیت را واقع‌بینانه در نظر بگیریم که فن زبان‌شناسی در این زبان نونهال است و دستور و انان جای دستور نویسان را گرفته‌اند پای کام‌نهادن در این فن و تالیف است و اگر زبان‌شناس ضررهای دیگری داشت از جمله عربی‌بازی در کلام فارسی! جالب است الآن که دانش زبان‌شناسی در فارسی رو به پیشرفت نهاده است بعضی از عالمان فضل خود را با اصطلاحات عربی‌تألیف بر سر این زبان و دانش‌جویانش می‌گویند. شاید عارضان می‌آید به جای مقدمه‌ی بگویند گذرا، یا سخنران است که دانایی قبلی خود را بروز کنند. به بچه‌ی من هانی را درس می‌دهند که سی سال پیش به پدرش درس داده بودند! در این فضا باید زبان‌شناسان و دستور و انان و دستور نویسانی را سود که ساختن دستور را مطابق زبان‌شناسی جدید نهاده‌اند. از یادمان نمی‌رود همین کتاب درسی که ارائه شده چه بلوایی شده آن سبب که فاصله گرفتن از دانسته‌های مألوف و دستور مألوس سخت بود. بگذریم!

در عالم تالیفات کتاب‌های کمک‌درسی نیمی توان کسادی بازار زبان فارسی را به آسانی لمس کرد. بعضی انتشاراتی با مؤلفان در این زمینه کام‌نهادند و بعضی که تعجیل در تالیف داشتند کتابشان گاهی سست از کار درآمد. و ما هم بدون شتاب و با استواری خبره، دستور و انان و شناخته‌شده‌ها در این عرصه گذاشتیم. خبرگان پس از معاینه‌دانند که این کتاب حاصل چندین سال مطالعه، تحقیق و تدریس است. تاجر نیستیم که سعی کنیم کالایمان سریع را از کجای مری به بازار مثلث‌تران بیاوریم تا بیش‌تر بفروشیم.

درباره‌ی این کتاب:

- کتاب‌های بیاری بلند شد شاید صد کتاب. تا مثال با مصداق‌های بیش‌تری ارائه شود.

- اشغال سریع مباحث از اصول کار بود تا مباحث آسان به دانش‌آموزان مقل شود.

- بسیاری از شیوه‌های تدریس در این کتاب ابتکاری و ابداعی است.

- برخی مطالب از ساده به سخت چیده شده است.

- برخی مطالب ویژه‌ی دانش‌آموزان رشته‌ی انسانی در این کتاب برای استفاده‌ی دانش‌آموزان این رشته تکجانده شده است و مذکور و معلوم است.

- در بسیاری از موارد به مطالب فرادانشی پرداخته شد. مثلاً در امثال‌های خارج از کتاب آورده شده است.

- سعی شد تمامی نکات که برای دانش‌آموزان مفید است آورده شود.

- مؤلفان این اثر سعی کردند پلی بین کتاب درسی و گنگور باشند.

- تست‌های گنگورهای مختلف آورده شده است و گاهی تست‌های تالیفی.

- سوالات امتحان نهایی سال‌های مختلف و گاهی تالیفی در آخر درس آورده شده با پاسخ و بدون پاسخ.

- در پایان کتاب اجزای جمله‌های بسیاری مورد بررسی قرار گرفت.

- به درسی که در گنگور از آن بیش‌تر استفاده می‌شود توجه ویژه شده است. مثلاً تکواژهای اجزای جمله و ساختمان واژه.

- در پایان جمله‌های بسیاری از نظر تعداد اجزا بررسی شد.

- سعی شد که از قواعد کتاب درسی فاصله گرفته نشود.

- با توجه به گنگور اخیر، در مواردی اندک آیات هم از نظر دستوری بررسی شد!

آن قدر از استادان پر قدر حضوری، تلفنی و پیامکی بهره‌بردیم که نمی‌توانیم در چند سطر از آنان تشکر شایسته کنیم و نه آن که نامی از یک‌یک آن بزرگواران بیاوریم که این خود نوعی قصور است. بهره‌بردیم از نظرات ده‌ها استاد از شمال، جنوب، شرق، غرب تهران، کرج، اراک، آمل، رباط کریم، زابل، شیراز، ... و به مجاز به علاقه‌ی جزئی از دکتربهایی که خود کجی شری است، پاسخ می‌دهیم.

امید که روح لیلة القدر وارث باشیم

فهرست

درس ۱: قواعد ترکیب ۱	درس ۱۷: گروه فعلی ۶۵
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۹	بیاموزیم ۶۴
نمونه سؤالات امتحانی ۱۱	حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۶۵
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۱۱	نمونه سؤالات امتحانی ۶۶
کتاب کار تشریحی ۱۲	پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۶۶
درس ۱۲: جمله ۱۳	کتاب کار تشریحی ۶۷
بیاموزیم ۲۷	درس ۸: (دگای نامه نویسی) ۶۸
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۲۸	بیاموزیم ۷۰
نمونه سؤالات امتحانی ۲۹	حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۷۱
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۲۹	نمونه سؤالات امتحانی ۷۲
کتاب کار تشریحی ۳۱	پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۷۲
پانویس ۳۱	کتاب کار تشریحی ۷۳
درس ۱۳: ویرایش ۳۳	درس ۹: جمله‌ی ساده و امزای آن ۷۴
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۳۸	بیاموزیم ۸۵
نمونه سؤالات امتحانی ۳۹	حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۸۶
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۳۹	نمونه سؤالات امتحانی ۸۸
کتاب کار تشریحی ۴۰	پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۸۸
درس ۱۴: املاي «ممه» در فارسی ۴۱	کتاب کار تشریحی ۸۹
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۴۴	درس ۱۰: املاي «ممه» در فارسی ۹۰
نمونه سؤالات امتحانی ۴۵	حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۹۴
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۴۵	نمونه سؤالات امتحانی ۹۵
کتاب کار تشریحی ۴۶	پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۹۵
درس ۵: مطابقت نهاد و فعل ۴۷	کتاب کار تشریحی ۹۶
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۵۲	درس ۱۱: بازگردانی - باز نویسی ۹۷
نمونه سؤالات امتحانی ۵۳	بیاموزیم ۱۰۱
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۵۳	حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۱۰۲
کتاب کار تشریحی ۵۴	نمونه سؤالات امتحانی ۱۰۳
درس ۶: نگارش تشریحی ۵۵	پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۱۰۳
بیاموزیم ۵۶	کتاب کار تشریحی ۱۰۴
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۵۷	درس ۱۲: نظام معنایی (بان) ۱۰۵
نمونه سؤالات امتحانی ۵۸	بیاموزیم ۱۰۹
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۵۸	حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی) ۱۱۰
کتاب کار تشریحی ۵۹	نمونه سؤالات امتحانی ۱۱۱
	پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی ۱۱۱
	کتاب کار تشریحی ۱۱۲

درس ۱۳: گروه اسمی (۱)	۱۱۳
بیاموزیم	۱۲۱
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۱۲۲
نمونه سؤالات امتحانی	۱۲۳
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۱۲۳
کتاب کار تشریحی	۱۲۴
درس ۱۴: آشنایی با نوشته‌های ادبی	۱۲۵
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۱۳۰
نمونه سؤالات امتحانی	۱۳۱
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۱۳۱
کتاب کار تشریحی	۱۳۲
درس ۱۵: گروه اسمی (۲) - وابسته‌های وابسته	۱۳۳
بیاموزیم	۱۳۹
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۱۴۰
نمونه سؤالات امتحانی	۱۴۱
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۱۴۱
کتاب کار تشریحی	۱۴۲
درس ۱۶: طنز پردازی	۱۴۳
بیاموزیم	۱۴۸
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۱۴۹
نمونه سؤالات امتحانی	۱۵۰
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۱۵۰
کتاب کار تشریحی	۱۵۱
درس ۱۷: سافگتمان واژه (۱)	۱۵۲
بیاموزیم	۱۵۸
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۱۵۹
نمونه سؤالات امتحانی	۱۶۰
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۱۶۰
کتاب کار تشریحی	۱۶۱
درس ۱۸: کلمات دخیل در املاي فارسي (۱)	۱۶۲
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۱۶۵
نمونه سؤالات امتحانی	۱۶۶
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۱۶۶
کتاب کار تشریحی	۱۶۷

درس ۱۹: مرجع شناسی	۱۶۸
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۱۷۱
نمونه سؤالات امتحانی	۱۷۲
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۱۷۲
کتاب کار تشریحی	۱۷۳
درس ۲۰: سافگتمان واژه (۲)	۱۷۴
بیاموزیم	۱۸۲
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۱۸۳
نمونه سؤالات امتحانی	۱۸۵
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۱۸۵
کتاب کار تشریحی	۱۸۶
درس ۲۱: نقش‌های (بان)	۱۸۷
بیاموزیم	۱۸۹
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۱۹۰
نمونه سؤالات امتحانی	۱۹۱
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۱۹۲
کتاب کار تشریحی	۱۹۳
درس ۲۲: اسناد و نوشته‌های حقوقی	۱۹۴
بیاموزیم	۱۹۷
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۱۹۸
نمونه سؤالات امتحانی	۱۹۹
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۱۹۹
کتاب کار تشریحی	۲۰۰
درس ۲۳: کلمات دخیل در املاي فارسي (۲)	۲۰۱
نمونه سؤالات امتحانی	۲۰۲
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۲۰۲
کتاب کار تشریحی	۲۰۴
درس ۲۴: سافگتمان واژه (۳)	۲۰۵
بیاموزیم	۲۱۲
حل مسائل کتاب درسی (خود آزمایی)	۲۱۴
نمونه سؤالات امتحانی	۲۱۵
پاسخنامه‌ی نمونه سؤالات امتحانی	۲۱۵
کتاب کار تشریحی	۲۱۶
پیوست، بررسی جمله و اجزای آن	۲۱۷
فصل آزمون تستی درس به درس	۲۲۲
فهرست منابع و مآخذ	۲۸۰